

PER FRANCESC CASTANYER

FOTOS: SERGIO RUIZ

“El Maresme ha d'oferir turisme de cap de setmana”

Perfil

La seva mare ens fa entrar a l'estudi. Poc després ell apareix per la porta. Gairebé no saluda. Està despenjat. Mal afaitat. Amb cara de son. Potser l'hem despertat de la migdiada. Mira de reüll l'ordinador que està encès, amb alguna cosa a mig escriure. A l'entorn hi ha documents, retalls. Seiem en una taula petita. Comencem parlant de les entrevistes que va fer per a *La Vanguardia* als candidats de la Generalitat. Però la conversa derivà aviat cap a l'Àfrica, la seva passió, la seva obsessió, el seu principal objectiu. “No hi ha res més prioritari que la pobresa”, diu. Premi Rei Joan Carles d'Economia, Xavier Sala i Martín és un dels economistes més citats del món. Des de la Fundació Umbele impulsa el desenvolupament de l'Àfrica, bàsicament a través de l'escolarització dels infants, la promoció de la dona, l'ajuda als refugiats i el foment de micronegocis.

Els *massmedia* tenen poder encara

Sí, i determinen les prioritats.

A què es refereix?

Al canvi climàtic, per exemple. Els experts menteixen i exageren amb relació a aquest tema i els mitjans són còmplices. Que l'Al Gore faci teatre i guanyi Oscars em sembla bé. Però els científics han de dir la veritat. Perquè al món hi ha molts problemes a solucionar.

No és una amenaça el canvi climàtic?

No és la prioritat. Si aquests *tíos* ens enganyen i ens diuen que es moriran milions de persones pel canvi climàtic, acabarem deixant de banda els altres problemes que són importants. És crucial tenir informació certa. No tenim diners per a tot

Quina és la prioritat?

La pobresa, seguit de malalties com la malària, la sida i la tuberculosi que afecta els pobres. I després l'accés a l'aigua que mata cada any dos milions de persones l'any. Tot això és prioritari. Però només surten als mitjans les causes sexis des del punt de vista occidental, les que són atractives per al món blanc.

Causes sexis?

El tsunami va ser una gran tragèdia, però els països que van patir el tsunami són relativament rics. Es van morir dues-centes mil persones, però aquesta és la xifra de víctimes que es registra a l'Àfrica cada setmana. El problema és que darrere el tsunami hi havia gent famosa, el Barça, en Clinton. Tothom ciradava tsunami, tsunami, tsunami. I tots els diners van anar cap allà. I el mateix passa amb el canvi climàtic. Invertirem en canvi climàtic i deixarem d'invertir en pobresa.

Vostè té una fundació, Umbele, que treballa a l'Àfrica. Quina és la seva fórmula?

El primer que fem és traslladar informació d'allà cap aquí. Portem els missioners perquè

ens expliquin els problemes de primera mà. I creem webs perquè qui vulgui ajudar envii els diners directament, sense intermediaris, ni anuncis, ni Angelinas Jolies, ni punyetes. Informació de problemes reals i diners d'aquí cap allà. I tota la despesa que hi ha entremig la pago jo.

Sense publicitat?

La meva estratègia és un euro igual a un euro. Totes les ONG dediquen el 5, el 10, el 20% del que ingressen en despeses burocràtiques. Jo vull garantir que un euro és igual a un euro. Nosaltres no tenim ni voluntaris ni treballadors.

Però la solidaritat necessita grans aparcadors, miri sinó *La Marató* de TV3.

La Marató és una competència deslleial dels mitjans públics, perquè treu diners a altres causes. La major part dels ingressos d'Umbele arriben al Nadal, perquè no sé què passa al Nadal que la gent vol donar. Si TV3 recapta quatre milions d'euros, són quatre milions d'euros menys que van a l'Àfrica.

Vaja!

Si féssim les coses de manera racional, el mecanisme de finançar la investigació sobre aquestes malalties importants no hauria de ser la solidaritat sinó la inversió del Govern espanyol, o del català. I la inversió privada. I, sobretot, caldria marcar les prioritats.

Un rànquing de desgràcies?

El Banc Mundial ho ha de fer. O l'ONU o la UNESCO o la UNICEF. Han de plantejar-se quantes vides salven si destinen els diners al tètanus neonatal de Zàmbia o si per contra construeixen hospitals i donen antiretrovirals per a la sida. Els diners no són infinits. S'han de calcular les vides que salven.

Vostè fa la guerra a la pobresa pel seu compte. No creu en les grans organit-

“La Marató de TV3 és competència deslleial perquè treu diners a altres causes”

✚ Sala i Martín a la seva casa familiar, a Cabrera de Mar.

✚ L'economista a la plaça de l'església de Cabrera.

zacions?

Això d'ajudar els pobres va començar als anys quaranta amb l'ONU, Bretton Woods, el Banc Mundial i, objectivament, aquests organismes han fracassat. Els països que se n'han sortit són els que han rebut menys ajudes. Àfrica rep entre el 15 i el 20% del PIB en ajuda. Tothom hi fot diners. I això ha creat corrupció, perquè quan cauen diners del cel hi ha pinyes per robar-los. Aquesta política també ha provocat que els millors talents de l'Àfrica en lloc d'estar produint estan distribuint diners. Hem creat una cultura de la dependència que els enfonsa.

I té sortida l'Àfrica?

Han de produir, crear negocis, obrir-se a les "forces malignes" de la globalització, exportar. Així és com la Xina, Corea, el Japó, Indonèsia, Tailàndia, Singapur, Taiwan, el Vietnam o

l'Índia han sortit de la pobresa. Jo he creat una fundació que es diu Empresaris Sense Fronteres que es dedica a apadrinar negocis. Estem ensenyant als africans com es fan les coses perquè els seus negocis creixin.

Àfrica és un gran mercat.

Això no ho veuen gaires empreses. L'ONG més important que hi ha a l'Àfrica és la Coca-Cola, o millor dit Cobega, que té la distribució en exclusiva. Aquesta gent envia camions a les ciutats més importants del continent, d'allà traslladen les ampolles amb camionetes als poblets, i amb burro a les aldees i finalment unes senyores amb neveres cedides per Cobega porten la Coca-Cola a tot arreu. D'aquesta manera generen centenars de milers de llocs de treball. Intentant fer negoci el que estan fent és crear llocs de treball. Una altra

“L'ONG més important que hi ha a l'Àfrica és la Coca-Cola perquè genera milers de llocs de treball”

✚ Sala i Martín porta dos rellotges. Un Rolex i un Lotus, tots dos amb hora catalana.

empresa catalana que fa negoci és Revlon. A les noies africanes els encanta allisar-se el cabell. Hi ha un mercat enorme.

Els catalans som negociants, ja se sap.

Nosaltres, els catalans, fa cent anys érem pobres com els africans. No ens n'hem sortit amb la taxa del 0,7%, ni amb Intermón, sinó treballant, produint. I en aquest sentit la política agrària europea és assassina.

Els pagesos no són sant de la seva devoció...

L'única cosa que poden produir els africans són productes agrícoles, perquè no tenen tecnologia. Si fan llet, oli i cacau, doncs comprem-los això. Però nosaltres defensem que les avellanes que mengem han de ser de Tarragona i els condemnem a la misèria.

El camp no s'ha de protegir?

Això és una mariconada. Un problema ridícul. El problema real és que s'estigui morint un africà. Si els

OLIVERAS

1940

Sastreria · cerimònia · camiseria · sportwear
fashionwear · denim · sabateria · complements

BOSS
HUGO BOSS

ETRO

Burberrys

BIKKEMBERGS

ARMANI

ARMANI JEANS

BALMAIN

ARMANI

INAPAPERI

COAST, WEBER & AHAUS

ENORGE

SIXTY.

MARITHÉ
FRANÇOIS
GIRBAUD

D&G

CK

Cerimònia:
CARLO PIGNATELLI

I molt més...

✚ **Amb un peu als Estats Units i l'altre a l'Àfrica, Sala i Martín confessa que no exerceix de maresmenc, tot i les seves estades a Cabrera.**

pagesos no se'n surten, que se'n vagin al Banc de Sabadell a treballar. És immoral que rebin subsidis. Hi ha qui pensa que dient en veu alta "sóc pagès" o "sóc artista" mereix ajudes públiques. Qui no es pot guanyar la vida al mercat, ha de fer un curset de mecanografia i optar a treballar al banc com tothom!

La llei del mercat, és clar.

Mira la cuina d'autor. És un bon exemple. Si hi ha algun art a Catalunya no subsidiat és aquest. I mira que ve que els va. Quan el Govern subsidia, acaba donant ajudes als amics i no als qui s'ho mereixen. Per tant l'art subsidiat és mediocre per definició. En canvi, els qui han de sobreviure en un mercat salvatge surten bons. I l'art català per excel·lència és la cuina.

Però la cuina de la Rusalleda té com a ingredients pebrots, porros, tomàquets...

Si el pebrot del Maresme és bo, no necessita subsidis. Quan era petit tota la finca de davant de casa eren arbres fruiters. Hi havia préssecs amb un gust espectacular. Ara pagaria el que fos per un préssec d'aquests. Si els agricultors catalans volen sobreviure, que facin qualitat i vinguin els seus productes a la Rusalleda.

És més rendible vendre la terra a una constructora.

Si el pagès vol deixar de ser pagès, que vengui la terra. I comprem préssecs al Senegal. Els qui hi acabaran guanyant són els clients, perquè els préssecs seran més barats.

Exerceixes de maresmenc?

Estic pocs dies aquí i quan hi sóc treballo.

Aquest passat estiu em vaig haver de quedar perquè presidia el Barça. I vaig aprofitar per anar a la platja a Cabrera.

Al Maresme perdem el sector locomotor, que era el tèxtil, a favor del turisme.

És un fenomen universal. A Ghana també tenien tèxtil i l'estan perdent perquè intentar competir amb els xinesos en coses d'indústria senzilla és de bojós. O bé s'acaben demanant subsidis o s'acaba tancant. Però el turisme també és perillós perquè la globalització també vol dir que te'n pots anar a Bali per tres-cents euros. Les platges del Maresme no poden competir amb les de Bali.

El Maresme té golf i restaurants.

Caldria especialitzar-se en turisme de cap de setmana o de mitja tarda de Barcelona. Ser el Long Island de Manhattan. La gent que està a Barcelona i no té temps d'anar a Pals a jugar a golf, en vint minuts es planta aquí. L'avantatge comparatiu del Maresme respecte a qualsevol altra comarca és que és al costat de Barcelona. Podem oferir restaurants, golf o residències davant el mar. Cal especialitzar-se en allò que els altres no tenen. Especialitzar-se en platja pot ser un error.

Parla de pobresa des d'una comarca riquíssima. És ètic gastar-se cent-cinquanta euros en un dinar quan els altres...

És fantàstic. Tothom s'ha de gastar els diners en allò que més li agrada. El que és poc ètic és intervenir en la llibertat de la gent.

El Maresme es beneficiarà de comptar amb Sala i Martín de veí?

El meu entorn és el planeta i en aquests moments del que m'interessa més és l'Àfrica. I dedico molts esforços de la meua vida a millorar les condicions d'aquella gent. Els cinc o sis primers problemes del món són a l'Àfrica. I el paisatge del Maresme el posarem en el lloc número dotze.

“Cal especialitzar-se en allò que els altres no tenen. Apostar per la platja pot ser un error”

MARESMEPISOS.COM

Tota l'oferta immobiliària del Maresme i rodalies

Amb més de 3.000 immobles

Ara també obra nova!

www.maresmepisos.com

Amb la garantia de

CAPGRÓS.com

C/ Sant Benet, 16-18 - 08302 Mataró
Tel. 93 790 45 46 - www.capgrosserveis.com